

Németh Erzsébet

Kérdezd meg!

Örök sír a sziklába vájtan,
örök seb a világnyi létben...
Kérdezd meg magadtól: ki vagy?
A késnek nyele vagy éle?

A Lant Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: **1.500,-Ft.**
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis LANT IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Németh Erzsébet

Csajághy Laura versgondolatai Vörösmartyhoz

Szemeden túl mennyi férfiszem,
ajkadon túl mennyi más mosoly
játszik köröttem, de nem tudom:
szívárvány-e, netalán komoly?

Megrontani sosem szeretném
ábrándozással az életem,
de kerülném csalódásomat,
s kétséggel terhes végzetem.

Isten- sors-csillagomra távol,
tekintetem azért emelem,
mert - ne vegye senki bűnömül –
eléggé magam sem ismerem.

Szerelmed erős várnak látszik,
ellenség be nem veheti azt.
A várkisasszonynak mindenkor
örömet jelent ez, s vigaszt.

De tudnom kell férfiú, mivel
ígéretem nem lehet hamis:
ha boldoggá teszek tégedet,
boldoggá válok-e magam is?

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Németh Erzsébet

Mivé lesz?

Jaj, mivé lesz tündér-kezem
mire hozzád megérkezem?
Tüske-körmu száraz ág,
ölelése sebet váj.

Jaj, mivé lesz szemem lángja
mire hozzád eltalálna?
Égre dermedt jégsugár
kozmosz robbanás után.

Jaj, mivé lesz egész lényem
mire végre ölelnélek?
Földre zuhant komadár,
a csoréban olajág.

2009/4 74. szám Kis LANT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.

Németh Erzsébet

Jerikó felé...

Érzem, hogy tűz a Nap, fiam,
de milyen a folyó arca?
Mosolygós, ráncos, bánatos?
Ó, csak találgatni tudom,
mesélj hát róla, rajta!

Oly sima a Jordán vize,
mint ima utáni lélek,
mikor az ember azt mondja:
köszönöm Uram sorsomat,
többet már nem is kérek.

Én bizony kérnék valamit;
hogy ne csak szívemmel lássak!
Mert ez nem fényesség mindig,
nem mennybe ragadó titok,
hanem emberi gyalázat.

Látva- látók, nem tudjátok:
szörnyűbb rablás annál nincsen,
mintha színt, utat, tárgyat,
örömet, reményt, csodákat,
"valókat" vinnék innen.

De az éjjel álmodt láttam:
égő partok közelében,
rózsaszirmok nyílásában,
rózsaszirmok hullásában
felzokogó angyalénekek.

Halljátok a vén öreget?!
Neki szól az angyalénekek?
Bűnért kapott ő vaktságot...
Néhány követ dobjunk hozzá,
hadd térüljön végül észre!

Gúnyos kacaj közepette
csúfolódva nevetgélnek.
Elszabadult gyarlósággal,
részvételen indulattal

még az Úristent se félik.

Egy csapat jön ekkor arra,
kik élénken beszélgetnek.
Elnémul a csúfolódás.
Nézzétek, a Názáreti!
S tisztelettel köszöngetnek.

Jézus, Jézus, Dávid fia,
könyörülj meg rajtam kérlek!
- Így kiált az öreg koldus -
Add vissza a látásomat,
másként nekem Uram, végem.

Dávid fia, könyörülj meg,
ne hagyj ilyen nyomorultan!
Bízva bízom szereteted,
emberisten jóságodhoz
éjjel-nappal imádkoztam.

Jézus már-már továbbindul,
majd valami sugallatra
megtörpanva visszafordul,
s a könyörgő torz szemeit
tenyerével betapasztja.

Néhány percig meg se szólal;
elmélyülten imádkozik.
A megdermedt embercsoport
láthatatlan erejétől
láthatóan megváltozik.

Mintha valami különös
fény venné körül őket,
melegedő szíveikben
a gyógyulást megérezve
szeretetes szirmok nőnek.

Ekkor kiált fel az öreg:
Milyen szép a folyó arca!
És a hitem olyan erős,
és a hitünk olyan szentség,
melyért Krisztus magát adja!

Németh Erzsébet

Sokadnapon

Sokadnapon:
vagy csoda történik,
vagy jön a halál.
Hófehér gyolcsban,
talpig fehérben
a halál
kít talál?
Bontogatni
kezdi a testet,
villámlanak
Krisztus-keresztek,
és a lélek
"harmadnapra" vár.

Évszakváltozás

Ahogy levesszük a tájról
a nyár abroszát;
pár apró morzsa még
rajta ragyog.
Lerázzuk,
összehajtogatjuk,
eltesszük...
Csak emlékezésünk őrzi
színeit, illatát,
melyet belélegeztünk,
s melegíti
szívünket tovább -

Mit akarunk?

Mit akarsz tőlem
mit akarok én
arctalan
harctalan
a parttalan időben
mint (h)ösi agyagbánya
a beomlott remény

Bayer Béla

Holnappal viselő

Sikolyok hálóján
vergődő szavak közt
oldódik számban
tegnapi csönd.

Szemedhez szédült
tekintetemben
aprócska csillag:
könny-szüle gyöngy.

Borostyán álmaink
tíz-ujj reménye
sarjadó vágya-
kért felelős.

Sóhajnyi világunk
cél-menedéke
pelikán-holnap-
pal viselő.

Ötvös László

Felénk nyújtott kéz

Ki a feléje nyújtott
kézre rávág,
elvágyja a csodának
aranyzalát.

Jön pillanata csodának

Lankadó virágot,
haldokló barátot,
ha arcodhoz veszed,
csendesesen feléled.

Baráti Molnár Lóránt

versei

Adalékok a távolságról

A nyelvemen meghalnak a szavak
 Kiáltásaim pusztuló tájain
 Átdereng a nyári búzamezők
 Haldokló szökesége...
 És már ki tudja mi lesz a színek sorsa
 Ha meghalnak holnap a tekintetek is...?!

Régi kert

kert emléke és fák árnyéka száll
 a régi kert már mítosszá kövül
 tudod-e lesz nem lesz még egy nyár
 jön feléd a csend ott a fák közül

fent a kék égen szárnyal egy madár
 mintha nem volna csak a suhogás
 kék madárvihar kék szárnycsattogás
 madárkiáltásos kék látomás

(ez volt a nyár fények cikkanása
 suhogott az ég akár a madár
 nem vár senkit de jön majd valaki
 várja egy régi kert nem várja már)
 Györszabadhegy, 2002. 08. 30.

Régi vonatút

Utaznál most egy régi vonaton
 Volt-síneken zakatol négy égtáj;
 Mint madár, emlék suhan arcodon, –
 – Kattogó éjszaka; csend és homály.

Sötétség száll, mint fekete madár;
 Hajnalba érsz, szél fordul néhányszor, –
 – Hirtelen szétesik a láthatár;
 A reggel akár hófehér vászon...
 Györszabadhegy, 2002. 08. 15.

Ady-metamorfózis

A menekülés fakó lovai
 Fekete karámban fekete istállóban
 Magányos lovak toporzékolásukon láncok
 Tekintetük csörömpöl

Távoli mindenség forog
 Messzi ég magyar emlékek
 Barna rozsdavert útja
 Útja menekülő lovasnak

Messzi távoli vizeken
 Utolsó hajók híg szél
 Csapkod köröttünk
 Úsznak magyar éjben

(Puszta arcú szélben lebeg magányos
 madár
 Éretted kiált érettem kiált érettünk kiált
 Lépteink előtt
 Csak dudva
 Csak muhar
 Ez is magyar ma is magyar ugar)
 Györszabadhegy, 2000.08.10.

Utolsó állomás

... lemaradsz holnap,
 akár egy vagon
 a tovarohanó kocsisorból;
 zörögysz, kattogysz a síneken,
 a pályarendező rád se gondol
 tudod: tele vagy teherrel...
 (elhúzz melletted egy gyorsvonat)
 ki sem raknak. Végül, egy reggel
 megméri tiszta súlyodat
 Györszabadhegy, 1981.07.18.

Dr. Domonkos János*

Molnár Gábor életműve nemzeti érték

Könyv jelent meg a jeles író születésének 100. évfordulójára

Tatai Zoltán szerkesztésében 400 oldalas könyv látott napvilágot: Emlékezés Molnár Gáborra címmel. Tatai a kötet létrehozásának szakavatott kezdeményezője és szerkesztője irodalomtörténeti értéket alkotott. Felhívta a közvélemény figyelmét a vak íróra. Molnár Gábort (1908- 1980) életműve a XX. század népszerű, jeles magyar írójává avatta. Könyveiben megismerteti az olvasókat olyan csodálatos országok, mint az ezerarcú Brazília, a távoli Mongólia természeti szépségeivel, társadalmi arculatával, gazdasági helyzetével, az ott élő emberek életével.

Szépirodalmi alkotásait átszővi a pusztíthatatlan boldogságvágy, életszeretetét, az élet hite. Magasrendű írásművészete tette egyre népszerűbbé vakon alkotott munkáit. Meghitt szépprózája játszva, mesélve varázsol elénk színes hangulatgazdag világot, és az ifjú olvasók tömegeit vonzza magához. Szinte már hallhatatlanná váltak könyvei: Kalandok a braziliai őserdőben, Jaguárországban, Pálmakunyhó az őserdőben, Én kedves Amazóniám, Az egymillió hős országa, Éjbezuhanó évek.

Három tanulság a tekintélyes Molnár Gábor emlékkötetéről:

I. A tudás ereje: a tudásvágy, mely a vak író ifjúságától haláláig új ismeretek elsajátítására ösztönözte.

II. A hazaszeretet kicsengő szépsége.

III. A szülőföld hálája, megbecsülése, hogy Tatai Zoltán kezdeményezésére Molnár Gábor Társaság alakult. Ez szűkebb hazája – Ajka-Csingervölgy – méltó elismerése, felkarolása az író emlékének.

Köszönet Tatai Zoltánnak az örökség alkotó kutatásáért.

Kiadó: Molnár Gábor Társaság, 8400 Ajka, Szabadság tér 19.

(Itt vásárolható meg a könyv!)

Németh Dezső

Fénytelenül

Disztichon Molnár Gábor író emlékére

Műveid örzik örökre a díszhelyek: álmok a szívben.

Fénytelen alkottál: lelked látta a jót.

*Molnár Gábor Dr. Domonkos János személyes jóbarátja volt.

Lelkes Miklós

két verse

Az utolsó nyár

Utolsó nyár...mindig félelmetes, mert túl ismerős már minden ismerős, s az alkony véreden is átpiroslik, – s a zöld színek útja oly sietős!

Gyógyít is olykor, míg felnéz az évek nemlét-arca, szeretettől beteg: nem kell harag és nem adsz megbocsátást, – csupán az Anyag mond ítéletet.

Eltűnődöm: az Anyagot szerettem? Vagy a Nincset: a Lelket, mely halott, s csak hisszük róla az Anyag regéjét, mit ő-s-csalásból Mozgás alkotott?

Az jó dolog, nagyon: nem kellett már. Nem kellene sunyi látszat-szívek: az a Világ (ha nincs is), mely körülvesz, nélkületek százszorta szívesebb.

Utolsó nyár, hidam a Messzeségbe, Végtelenbe simuló végesek! Szépség álmodja át magát tükörre, s egy árnyéksor már kifényesedett.

Utolsó nyár, váró Csillaggal ékes, nagy dal-tükör, a Nincsből a Hazám! Tűnődésem Világod tűnődik: Anyag, Lélek elvesztett önmagán.

Távolban

Távolban volt egy aranyalma. Fénylő gyümölcse hozzánk jött: haza. Bánaton is átcsillogtak mesék. Mindben ott volt szívközel-messzeség.

Fehér kövön gyík futott, keresett testének álmos-édes meletget, s egy vágy-időt, melyben majd pillanat fehér felhőn szabad kékig szalad.

Egy völgy kinyílt: nagy virág, és a nap mutatott piros tetőszirmokat, s egy-egy hang, amit felhozott az út, varázsköntösön táncolt, hullt, kigyúlt.

Rossz látnom azt, hogy már minden sötét. Lent a völgyben hitványka, kősa nép. Miatta is rút lett sok szerelem: másfajta nép, – lenézem, megvetem.

Kihalt a Szépség-aranyalma, s gyümölcse nem is jöhetne haza, mert szívközel sincs, nemhogy messzeség, s már csak magamnak mondok csend-mesét, melyben ott sírnak csillag-gyermekek:

mi égi volt, – földiként elveszett.

(2009)

* * *

Lévai Wimmer Mária

Örök zene

„Sonata appassionata”

Az életnek szóló nagy üzenet
(Ludwig van Beethoven örök zenéje)
Miként a remény, az élet;
Ember maradsz, ha örök a hited...!

Bayer Béla

H a s i s

A sajtlelkű hollandot Wimnek hívták, s amikor a karavánszerájban belébotlottam, már egy hete volt távol Agadirtól. Noha nem először járt Marokkóban, valahogy mégis befirólték. Egy alkalmi ismerőse mini-buszos kirándulást ajánlott neki a Rif hegységbe. Az egy napos kirándulásból egy hetes lett, tele hátborzongató kalanddal. Röviddel Kemata városka előtt, járgányuk defektet kapott. A pilótánál nem volt pótkerék, így maga állt neki a gumibelső felcserélésének.

A nyájas idegenvezető, az idő áthidalására gyalogsétát ajánlott. „Mire egy kicsit megmozgattuk a tagjainkat már kész is! A sofőr majd utánunk jön és felvesz.” Senki sem ellenkezett. Felérve egy kaptatón, szemet gyönyörködtető látvány tárult elébük. Teraszos művelésű, eleven zöld ültetvény, apró fehér-falú házak. Vendégfogadó. Ideális pihenőhely.

A helyiségben már tartózkodtak európaiak. Kényelmes párnákon ültek, vízpipák füstjébe burkolózva. Wim menta teát rendelt, sok cukorral. Az arab unszolását „egy töltetre”, viszont visszautasította. „Na most alkalmunk lesz elégetni a napvilágot! – szólalt meg egyik útitársa –, ez a legfinomabb hasis!” – mutatott az asztalon álló tálkára.

*

A Rif hegységben indiai kendert termesztenek. A cannabis indicából meg hasist állítanak elő. Olcsóbb mint az amszterdami coffi shopban. Marokkó a világ legnagyobb hasis exportőre, A

nőnemű kendernövény szárított levelét megőrlik, azután vagy pipában füstölik el, vagy teasüteménybe sütik.

– Kipróbáltad te is? – kérdeztem, miközben taxink Agadir felé „szágujolt”.
– Akkor most nem ülnék itt melletted – nyílt meg a sajtlelkű –, valószínűleg eltűntnek számítanék.

– Ugyan, miket beszélsz? – tamáskodtam.

– Ha csak rá gondolok – folytatta Wim –, beléborsódom.

– Miért? Mi történt? – furdalta oldalamat a kíváncsiság.

– Két útitársam vásárolt a fűből.

– És mi benne a rejtély? – firtattam.

– Talán egy köhajtásnyira Kametától, már várt ránk a rendőrség. Levetköztettek, kiforgatták a táskáinkat. Gorombán, börtönnel fenyegetőzve.

– Nem mondom, eleven a fantáziád! Kár, hogy nem vagy jobb mesélő!

– Hacsak mese lenne – mondta a holland –, de amit hallottál, abban nincsen ferdtetés!

– Hát az idegenvezető és a sofőr? Ők nem segítettek?

– Az volt az érzésem, hogy összejártszottak a „pandúrokkal!”, mert mindkettejük elpárolgott.

– Hogy kerültél mégis Marakesbe?

– Szerencsémre korruptak voltak. A kamerámért cserébe futni engedtek.

– És a többiek? Velük mi lett?

– Fogalmam sincs. Marakesben jelenttem a rendőrségen, de nem hittek nekem. Hogy a dolog végül hogyan zárult, arra máig sem derült fény.

Sz. Szécsényi Barbara

versei

Azután

nehéz lett a súlytalanság
és észveszesztem
körbeforgott a föld
a sejtelem oszlopot kapott
majd bizonyosság-falakra dőlt

aztán a világ összeomlott
és hegyek mordultak
romjaikra
sárvízét öklendett a völgy
és sziklasírokba mosta mosta

a visszhang fuldoklón beszélt
a szelek bő-szívekbe fújtak
idegenné sápadt a remény
félelmes távol-folt a holnap

aztán a falak mind felálltak
bástyák szöktek az ég alól
a folyó fodrozódva áradt
csak én veszem el
valahol

Teremtő önzéseim

nem voltál –
én szültelek magamnak
hogy mint a mag
bennem lélegezz
s ha kelsz
majd oltalmasra nőj
és tengeremre fodraid szegezd

ömölgj belém színeiddel –

vegyülj
mert megálmodtalak
minden lehetsz
törvényem hegyén
kapaszzkodj felül
megteremtél –
itt vagy –
és nem szeretsz

Álmodó

Emlék felett görnyed az éj.
Az ég sötétjét csillagok szelik.
Vánszorgó időm ablakán
fények: álmodó tiszta szemeid.

Az itt hagyott mosolyban: reszkető
zajok ülnek nehéz csendben,
mint áttetsző üveggolyók
lapulnak kopott kabátzsebekben.

A hang mely végtelen fonál
dallamot fércel a pirkadathoz,
s ha csendül az első madár
érezem a hajnal újra nyarat hoz.

Egy

túl akartalak élni – élet
hogy majd átlobogva
hívó hajnalokba égjek
úgy mint senki vére foglya
várjak végtelen szabad dalokra...
...a Mindenén túl
a Semmi tükre roppan:
elporlok végül
egyetlen-halál-torokban

Hódmezővásárhely

T. Ágoston László

Az Isten patikája

Még alig múlt reggel kilenc óra, máris huszonöt fok fölé kúszott a hőmérő piros borszesz mutatója. S mindez pünkösöd előtt több, mint egy héttel. Teljesen megkergült az időjárás – állapította meg magában Bányai, az író –, úgy viselkedik, mintha legalábbis június vége volna. Ha én ezt most megírom, húsz év múlva azt fogja hinni, aki elolvassa, hogy én bugygyantam meg. Igen – mosolyodott el a saját ötletén – XY irodalomtörténész az akadémiai székfoglalójában fogja konstatálni, hogy szegény Bányai, aki úgy egyébként realista írónak indult, ezen a XXI. század eleji napon minden különösebb előzmény nélkül megzakkant, és attól kezdve bődületes marhaságokkal szórakoztatta ártatlan olvasóit. Feltehetően így lenne, ha Bányainak lenne kedve asztalhoz ülni, s megírni azt a bizonyos első baromságot, amelyet számos egyéb követne. De nincs. Nincs kedve se írni, se olvasni, sőt még számolni se. Mert ha lenne, számolna azzal a körülménnyel, hogy másfél óra múlva olyan erős lesz a napsütés, hogy a fenéig érő homlokán akár napszúrást is kaphat. Legalább azt a molyrágta szalmakalapját felbiggyeszthetné a feje búbjára...

Miután mindezt végiggondolta, bólintott okos fejével, s elhatározta, hogy megnézi, virágoznak-e már az erdőszéli hársfák. Azt ugyanis még a nagyanijától tanulta, hogy az orvos, meg a gyógyszerész nagyon drága, s betegnek lenni úri mulatság. Szegény ember, ha teheti, inkább az Isten patikájában keresi a gyógyulást. Tavaszunként megszédte az egész évre

való kamillát, hársfavirágot, csalánt, meg a borsmentát a családnak, s abból főzték a gyógyteát. A kert végében épített egy kis szaletlit. Alá ácsolt egy kis szárítót, s az Isten langyos szelével szárítgatta a gyógynövényeit. Ősszel, amikor pirosra puhult bogójával hívogatta a csipkerózsza bokor, azt is a szatyrába szedegette, s kettévágva, kimagozva az is fölkerült a szárítóba. A felesége örült a buzgalmának, ő azonban a kétségtelen hasznán kívül azzal is áltatta magát, hogy ez a gyújtószenvédély csak álca, tulajdonképpen ilyenkor is témát keres az írásaihoz.

A túrához illően öltözködött. Megkeverte az itt-ott lyukas farmer nadrágját, amelyikben az utóbbi két évben horgászni járt, magára vette a kissé feslett, színe hagyott, eredetileg mélykék pólót, a lábára meg a fia kinőtt edzőcipőjét húzta. Végtére is ki a fene nézegetné őt az erdőszélen? Az ismerősei mind kocsival járnak vasalt ingben, nadrágban, s legföljebb lehülyézik, de meg se nézik az efféle szakadt biciklistát. Mert hársfavirágot szedni természetesen kerékpárral megy az ember. Már csak azért is, hátha talál még valamit, amit érdemes a szatyrába sülyesztenie. A múltkor is elment csak úgy, különösebb cél nélkül szétnézni, és rábukkant egy csodálatosan szép, tiszta, a kipufogó füsttől távol eső kamilla mezőre. Azonnal le is szedett belőle fél szatyorra valót.

Az erdőszélen, ahol tavaly szedte, még nem nyílt ki egészen a hársfavirág. Teának pedig csak akkor jó, ha teljes virágban van, amikor messziről lehet érezni a benne lévő nektár édes mézilatát, amikor alig látszik a fa a körötte zsongó méhektől, bogaraktól. Na jó, manapság már azzal is megelégszik az ember, ha lát a fa körül egy-két döngi-

csélő méhecskét. Erre pedig még várni kell egy-két napot. Nem baj, majd visszajön...

Amint hazafelé kerekedett, eszébe jutott, hogy a templom mellett, a kis utcában, ahol alig van forgalom, a minap látott egy hatalmas hársfát. Épp pattanófélben volt a virága. Útba esik, akár meg is nézhetné. Arra se nagyon járnak az ismerősei, nincs kitől tartania, hogy megszólják...

És valóban, ott állt a hatalmas fa messzire illatozó virágaival. Bányai gondolkodás nélkül a törzséhez támasztotta drótszamarát, s a déli oldalon elkezdte szedni róla a virágot. Ott volt teljesebb a szírom. Megszokásból körülnézett, nem lát-e véletlenül ismerőst, de ugyan ki a fene háborgatná őt délelőtt tizenegy órakor ennél a városszéli fánál? A néhány háznnyira lévő élelmiszer bolt előtt ácsorgott ugyan néhány láthatóan unatkozó suttyó legényke sörösüveggel a kezében, de fogalma se volt, ki fia-borjai azok, s feltehetően ők se ismerték Bányait.

Már jócskán gyült nejlonszatyrában az illatos virág, amikor hirtelen megszólalt valaki a háta mögött.

– Minek tépi azt a fát, fater? Dühös rá, vagy mi a szentség?

Hátranézett, csak úgy, a válla fölött. Az egyik suhanc állt mögötte a bolt előttiek közül sörösüveggel a kezében.

– Dehogy tépem én, fiam – mutatta a szatyrot –, a virágját szedem teának.

– No, ne hülyítsen már, miféle teának? Csak nem herbateát kotyvaszt belőle?

– Szó sincs róla. A herbatea ehhez képest kismiska. Ebből igazi gyógytea készül, fiatalember. Igazi gyógytea az Isten patikájából.

– Mondtam, hogy ne hülyítsen, öreg! Mi az, hogy az Isten patikája?

– Az azt jelenti, édes fiam, hogy gyógyszer, amit ingyen ad az Isten. Nem kell fizetni érte se a gyógyszergyárnak, se a patikusnak. Ebben a virágban olyan drog van, ami nagyon jó hatású a torokfájásra.

– Aha... ez már világos beszéd. Szóval maga drogos. Ebből a szar virágból csinálja a drogot?! Jól értem, ugye? Vagy mégis csak hülyíteni akar? Aki pedig engem hülyíteni próbál, az nagyon ráfázik. Viszont ha oké, akkor akár csinálhatunk is üzletet. Mije van eladó? Heroin? LSD? Kokó? Milyen kiszerezésben?

– Ugyan...félreért! – torpant meg Bányai. – Én nem kábítószerrel beszélek. A drog azt jelenti, hogy hatóanyag. Minden gyógyszerben van hatóanyag, meg úgynevezett vivőanyag. Drog, meg placebo.

– Az a placenta – javította ki a legényke nagyot húzva az üvegből. – Mondom, ne próbáljon átverni!

– Nézze – fordult a fiú felé kissé idegesen –, én nem vitatkozom magával ilyen nyilvánvaló marhaságokon! Hársfavirágot szedek teának, amit télen megfázás, meg légúti betegség gyógyítására használunk. Ennyi. Szó sincs semmiféle kábítószerrel. Olyasmivel én nem foglalkozom.

– Nem hát. Én sem. Ki beszél itt kábítószerrel? Oké, fater, ne kapja már föl a vizet! Azt hiszi zсарu vagyok? Hát így néz ki egy zсарu? Még téglának is kevés lennék...

– Nem hiszek én semmit... Hagyjon békén!

– Nincs üzlet?

– Nincs. Mondtam már...

A fiatalember arca elkomorult, megkeményedett. Bányai mellén megmarkolta a pólót, s a másik kezében ütésre lendült a sörösüveg. Aztán félúton eltörte

Csillag Tamás

versei

Hajtás lesz tenyeremben

Mint gondos gazda,
megmunkálok a lelkem.
Rám pazarolt csókjaidból
hajtás lesz tenyeremben.

Vasizû szélbe kortyolok

a férfiak magánya mély,
vas ízû szélbe kortyolok...
ujjaim közül elfolynak éveim,
vitztükörre rótt sorok.

a viharsarki égre fénylő
szegeket szór az alkony...
jólesik a pénzre váltott gyermekkor
kirakatüvegén felejteni arcom...

Szemeid tükrében mosdik a szerelem...

szemeid tükrében mosdik a szerelem
arcunkon mosoly is az övé
dühömet súlyos malomkövel örli
szórja a világ szemétje fölé

Négy sor

lelkemben hideg űr
csak a csend hegedül
senki nem menekül
miért vagyunk egyedül

Van, ki este...

van, ki este üres tányérral alszik
kinek új gonddal vemhes minden hajnal
szemükben a bánat nem hal meg a könnyel
nem vonul el nyáresti zivatarral

reményük tompa, fájó korgás
holnapjuk piszkos vacca a priccsen
a nyomor repedéseiből
lelkükre lát isten

Körösök piszkos vizét nézem...

Miazmás csend üli számat...
Körösök piszkos vizét nézem...
A viharsarkot látom imbolyogni
egy fuldokló fűzfalevélen.

Nem tudom, mi vár holnap...
Inkább félek attól,
hogy zsebemben félig megrágott
remény marad csak tegnapról,

hogy egyszer, ha hazaérek
csak kihűlt vacsora vár a gázon...
Félek magamra maradni
ezen a csóktalan világon.

Lépteim felissza az este...

Lépteim felissza az este,
árnyam az utca kövén...
Jó csókok melege zsebemben,
glóriám sápadt lámpafény.

Mégis, idegen fájdalom sír
bennem, éhesek a pillanatok
– tudom – Egyedül fájnék, mint az
álmok tört cserepén elégő csillagok.

Felugrott az asztal mellől, és kiszaladt a lépcsőházba. Az alsó emeletről éles, rikácsoló hangokat hallott. Elindult lefelé a lépcsőn, de amint meglátta az idős házaspárt, a liftakna fedezékébe húzódott.

A házaspár, amennyire lehetett, tisztos távolból és meglehetősen rémülten figyelte az ijedt csavargót.

– Hogy kerül ide? Ki engedte be magát? – szörnyülködött hisztérikusan az idős asszony, s közben védelmet keresve kapaszkodott a férjébe, aki csitítgatni próbálta, eredménytelenül

– Hallatlan! Az embernek már a saját házában is félni kell az ilyen... Hívjon valaki rendőrt! – követelte a hölgy, amennyire a száján kifért, remélve, hogy felveri az egész házat.

Az alsó emeleten egy középkorú, megtermett férfi szaladt ki a lakásából.

– Mi zajlik itt? – hallotta Déryni Ákos a férfi fenyegető hangját.

Az asszony erre megint vészjóslóan rikácsolni kezdett.

– Ezek elől már a kaput sem lehet bezárni! Jól nézünk ki, ha már ebbe a házba is befészkelik magukat ezek a... ezek a...

A másik lakó is kiabálni kezdett.

– Azonnal takarodjon innen! Na mi lesz? Mozduljon, ne akarja, hogy én rugdaljam le innen.

Déryni Ákos kilesett a liftakna mögül. Látta, hogy a hajléktalan feltápáskodik, egyik kezével felmarkolja a plédeket, másikkal a pasztik zacskót. Aztán a zacskót szorongató kezét védekezően az arca elé emeli, mintha bántalmazástól tartana, majd szoroson a falhoz lapulva elindul a lépcsőn lefelé.

Déryni Ákos szótlánul, szinte lopakod-

va tért vissza lakásába. Hazafelé jövet az értekezletről, még úgy hitte, kiválóan jó napja volt. Most meg...

Másnap felesége az előző napi eseményektől még mindig rosszkedvűen helyezte szokásos reggeli müzlijét Déryni Tamás elé, aki a híreket figyelte a tévében. Kanalat tartó keze félúton megállt a levegőben, amikor azt hallotta a bemondótól, hogy éjszaka rekord hideg volt, s a városban négy hajléktalan fagyott halálra. Magában fohászolni kezdett istenhez, nehogy az ő embere is közöttük legyen.

Nem mintha túlságosan szívére vette volna.

Budai István

A nyárfa

Számolatlan fordul a télből a nyárba a tanya mellett álló magányos nyárfa. Hány vad vihar suhant lombjai között s a langy szellő lombjába ütközött. De ő konokul viselte remete életét, a levelek ezreit terítve szerteszét. Mennyi örömet és tragédiát látott, ahogy magasból szemlélte a világot.

Egyszer

Egyszer a dal is útra kél:
szerteszét fújja a szél.
Egyszer a dal is elnémul:
sebzett sasként elem hull.

Magyari Barna

Gyorsul a mozdony valamiért

versembe bekalkulállok mégis
nélküled fekszem ma a matracon
repülne ajkam ajkadhoz de a
komor valóság folyton visszanyom

csatazaj járja be koponyám hol
szövet-sortűzzel lövöm a magányt
arrébb hangsúly-daruval az ábránd
téged magamból magamba rak át

tudod-e hogy ahol most bennem a
vér-vonal dőcög erogén vidék
s amikor erősen rád gondolok
felgyorsul a mozdony valamiért

egyedül lenni veszélyes helyzet
forgalmas csöndben elüt a véglet
hiányod sodorja gézzé sejtem
s hús-fáslim alatt sajog a lélek.

Szántó Ilona

Elfeledve

Úgy dalolok, mint a madár.
Üres a rét, meg a határ.
Úgy akarok dalba halni,
Hogy a hangom ágon hajt ki.

Virágok

Előbb rózsát hoztál,
Aztán jégvirágot,
Ettől dideregnek
Lelkemben az álmok.

a mozdulatot, elvigyorodott és hátrább lépett.

– Semmi baj – mondta. – Hozok egy sört. Megbeszéljük. Látom, okos ember vagy, fater. Nem hagyod magad kifaggatni. Megalkuszunk. Oké? A haverok is benne vannak a buliban...

Ezzel átugrott az árkon és kaján mosollyal elindult az üzlet előtt hangoskodó társai felé. Bányai meg, amint egy kissé eltávolodott tőle, gyorsan felugrott a kerékpárjára és amint csak az erejéből futotta, elkezdett tekerni az ellenkező irányba.

– Ki volt ez a csöves pöcs? – kérdezte az egyik suhanc a bolt előtt.

– Ez? – bólogatott sokatmondóan a kérdezett. – Ez, apám egy igazi drogkereskedő.

– Szereztél töled füvet?

– Van ennél minden, nem csak fű. Majdnem szétvertem az agyát.

– És ki tartott vissza?

– Ki, ki, te hülyegyerek?! Gondolkozzál! Majd megkeressük.

– Há...át... – húzta el a száját a másik.

– Azért csak meg kellett volna verni, hogy tudja, merre, hány kilométer...

– Vagy legalább a biciklijét elvehettük volna... – tette hozzá a másik.

Bányai hátán patakokban folyt a verejték, mire kerülő utakon hazakerekezett. Vagy fél órát lihegett – pihegett a száletlijében, mire rászánta magát, hogy a felesége szeme elé kerüljön.

– Hát te hol kujtorogtál ebben a hőségben? – kérdezte tőle az asszony.

– Megnéztem, nyílik-e már a hársfavirág, és közben találtam egy tőkös témát. Lehet, hogy holnap meg is írom.

Vasi Szabó János

Fénylő csillag, sötét csillag

II.

pradzsalpaha

A napok teltek, s a fiatal szervezet megerősödött. A lelkén ejtett seb nehezen gyógyult. A "látomások" sem értek véget. Meghallotta a vizitáló orvos – villogó aurájú, kevély ember – megjegyzését: „Furcsa! A beteg által látni vélt jelenség, megmagyarázható az emlékezetvesztés utáni sokkal, a leírása a Kirilián-fotókat idézi...”

Ez a történet nem Utópiában játszódik, a magyar egészségügy sem jótékonyasági intézmény, eljött a napja Lakatos Kristóf „járóbeteg-ellátásba” vételének. Anyján és húgáin kívül a korház napsütötte átriumos előterében egy öltönyös, borotvált képű roma férfi várta. Borsodi Kálmánként mutatkozott be. A helyi CKÖ alkalmazottja volt. Tágas Skoda Octáviájában autóztak hazáig. Búcsúzáskor mindenkivel kezet rázott – az elősereglő szomszédokkal is – és megjegyezte:

– Az elvetemült rasszisták, most nem ússzák meg ejnye-bejnyével! Beszéltem egy országos napilap főszerkesztőjével; ma délután érkezik a belpolitikai rovat vezetője, Amber asszony. Kristóf, neki is mondjon el mindent, amire emlékszik! Viszontlátásra!

A fiú támolyogva ment a málló vakolatú szobába. Bevackolta magát a heverőre. A gyógyszerek utóhatása: amint lehajtotta fejét a párnára, el is merült az álom tavában.

Délután megérkezett a sötétített ablakú autó. Nagy port kavarva kanyarodott a

düledező kapufélfák közt az udvarra. Magas, vállas sofőr – méregdrága Levi's szerelésben – ugrott ki előbb. Terit szinte az ajtóhoz kellett kötni, nehogy lerohanja. A pasas foncsorozott szemüveges, hologram sápadt arca – száználcvan fokban körbe forogva – fölmérte a cigányporta minden zegzugát. A látványtól nem lett elégedett: fejét csóválta.

Utána kiszállt az újságíró. Kristóf utóbb sem emlékezett többre, mint a rövid szöke haj keretezte férfias vonású arcra, tömpe orrán az ormótlan szemüvegre. Alakja nehezen felfedhető volt a bő vászonnadrág és az állig érő pulóver alatt.

Hétágra sütött a nap: hogy nem olvadt le róla a ruha?

Legkülönösebb az „aurája” volt, ami beteges fénnel irizált körötte: a vályogfalakra lerakódó penészhez hasonlatos...

A kocsí hátsó üléséből Bodrogi mászott elő. Ezúttal bíborba hajló árnyalatú, divatos öltönyben feszített.

A nő közben a fiúhoz lépett. Az esetlenül köszöntötte:

– Kezét csókolom!

– Üdvözlöm, Lakatos úr! Amber Katalin vagyok! – majd leparolázott mindenkivel. A képviselő kapcsolt először: beljebb invitálta a hölgyet. Suttogó szavakkal ecsetelte a helyi cigányság sanyarú lét-körülményét.

Kristóf szobájában állt az egyetlen jó állapotú szék. Az asszonynak szervi baja – egyensúlyzavar – lehetett, nehezen „találta el” a kemény, fatámlás alkalmatosság ülését.

Amikor megszólalt, hangjából határozottság áradt és rideg, célratörő akarat: a heverőhöz szegezte a fiút. Bekapcsolta a

hogy nem akarsz mindjárt egy éjjeli menedékhelyet nyitni.

–Jól van, nyugodj már meg! Elment az eszem, és kész.

Az asszony felelet nélkül hagyta, s még mindig megbotránkozva visszavonult a belső szobába, dühösen húzva be maga után az ajtót.

Dérnyi Ákos lehúzta és zsebrevágta kesztyűjét, majd kinyitotta az előszobai gardrób szekrényt, s rövid keresgélés után kiemelt belőle egy vastagon bélelt, sötétszürke télikabátot. Ezután felnyúlt a felső polcra, ahonnan levett egy zöld plédet, és rögtön egy másikat is. A két plédet nézegette egy darabig, töprengett, megválna-e tőlük. Végül vállat vont, ezeket amúgy sem használjuk már jó ideje, gondolta. Csak a helyet a foglalják.

A kabátot meg a plédeket ledobta a földre, és bement a konyhába. A hűtőszekrényben kezdett kutakodni, aminek eredményeképpen két szál kolbászt halászott elő. Mielőtt még becsukta volna a hűtőszekrény ajtaját, meggondolta magát, és az egyik szál kolbászt visszarakta. Egy darab sajtot emelt ki helyette. Aztán az éléskamrába lépett, megszemlélte a polcon sorakozó borosüvegeket. Rövid böngészés után megtalálta, amit keresett. Egy megkezdett borospalack volt, amiből épp csak egy kortynyi bor hiányzott.

– Na, ezt úgy látszik senki sem issza nálunk – gondolta, de azért kihúzta a dugót az üvegből, beleszagolt. – Semmi baja. Forralva jobb volna, de a fene se vesződik most azzal. Így is átmelegíti az embert.

Visszapréselte a dugót az üveg szájába, aztán felkapott egy plasztik zacskót, s a kolbászt, a sajtot meg a palackot be-

lerámolta. Pillantása a kenyeres kosárra tévedt, és fanyalogva állapította meg, nincs annyi kenyér, hogy a csavargónak is jusson. Tanácstalanul megvakarta a homlokát, de felcsillant a szeme, amikor meglátott egy doboz sóskekszet a konyhapulton. Beledobta azt is a zacskóba. Az előszobában felnyalabolta a plédeket meg a kabátot, és kilépett a lakásból.

A csavargót ott találta, ahol magára hagyta a lépcsőfordulóban. Falnak támaszkodva ült a kövezeten, mint akit elhagyott végső ereje is, bámult maga elé. Nem nyúlt a felkínált zacskó után sem, csak nézte mereven.

Dérnyi Ákos ledobta mellé a meleg holmit, tetejébe helyezte a zacskót.

– Egy kis kaja meg bor – mondta zavartan, mintha szégyellné az ajándékait. Lábával megpiszkálta az egyik plédet. – Ezekbe beburkolózhat. Itt jó helye lesz.

A hajléktalan hümmögött valamit, amit akár köszönésnek is lehetett vélni. Ismét köhécsegni kezdett, s közben előredőlt, mintha öklendezni akarna. Aztán feltekintett a föléje tornyosuló férfire, de most sem szólalt meg, csak félig lecsukódó szempillái mögül nézett a semmibe.

– És ne haragudjon – mondta változatlan zavarában Dérnyi Ákos. Ezzel sarkon fordult, és felsietett a lépcsőn.

A lakásba érve kihámozta magát a nagykabátból, ledobta sálját és kucsmáját, miközben azon vacillált, bemessen-e a belső szobába. Úgy döntött, csilapodjon csak le az asszony, előbb elfogyasztja vacsoráját. Megterített magának a konyhasztalon, s már hozzáfogott a vacsorához, amikor odakintről éles sikolyt hallott.

hideg levegője csapta volna meg váratlanul, a vendégváró mosoly egy szemvilanás alatt az arcára fagyott. Értetlenül állt az előszobában, egyik kezét még mindig az ajtó kilincsén tartva, másik kezével pánikszerűen összébb húzta magán hálóköntösét. Megrettent futó pillantással mérte végig a férje mellett lehajtott fővel álló hajléktalant. Aztán elfordítva fejét a döbbenetét kiváltó látványról, felvont szemöldökkel, magyarázatot várva a férjére nézett.

Dérnyi Ákos felhúzta vállát, karjai megrándultak, ahogy tenyerét kifelé fordította, mintha így akarná szemléltetni tehetetlennek vélt helyzetét.

Az asszony szólalt meg először.

– Hát ez? --kérdezte gyanakvó hangon, állával a hajléktalan felé bökve.

– A vendégünk – felelte a férj elbizonytalanodva, s hirtelenjében nem találva kielégítőbb választ. Majd tett egy tétova lépést befelé, mire az asszony is megmozdult, húzott kicsit az ajtón, minél jobban elállva a bejáratot.

– A vendégünk? – emelte meg méltatlankodva a hangját.

– Egy kicsit megmelegszik, és...

Dérnyi Ákos nem folytathatta tovább, mert az asszony erélyesen félbeszakította.

– Vendéged meg, ahol akarod. Ide be nem teszi a lábát!

Az asszony arca pipacsvörösre vált a felháborodástól, pukkanásig felfújta magát, majd egy hirtelen és erőteljes mozdulattal becsapta az ajtót. Dérnyi Ákos hallotta, hogy megfordul a kulcs a zárban.

A hajléktalan felemelte fejét, és a láthatóan zavarba jött férfi tekintetét kerülve, alig hallhatóan mondta:

– Talán mégsem kellett volna.

Álla újfent visszabicsaklott a mellére, mintha végtelen szomorúság töltené el az okozott galiba miatt. Megfordult, és indulni akart a lépcső felé. Dérnyi Ákos rászolt.

– Várjon!

Megkerülve a hajléktalant, elindult ő is a lépcső irányába. Néhány lépés után visszafordult, követi-e őt a csavargó. A férfi ott volt a nyomában. Másfél emelet mentek lefele, s a két emelet közötti széles lépcsőfordulón Dérnyi Ákos megállt.

– Hogy hívják magát?

– Sándor – nyögte ki a hajléktalan egy fojtogató köhögésroham közepette.

– Figyeljen ide, Sándor. Itt elalhat, ilyenkor már nem jár erre senki. Hozok le magának egy meleg kabátot meg valami takarófélét. Itt nem fúj a szél sem, és azért csak jóval melegebb van itt, mint az utcán. Mindjárt jövök. De el ne tűnjön nekem!

Dérnyi Ákos magára hagyta a hajléktalant.

Ezúttal nem csöngetett, kulcsával próbálkozott, sikertelenül. Felesége a zárban hagyta kulcsát. Bosszúsan nyomta meg a csengőgombot.

– Megmondtam, hogy ide be nem teszi a lábát az szutyoktól ragadó büdös alak! – hallotta felesége háborgó hangját az ajtó mögül.

– Egyedül vagyok – mondta Dérnyi Ákos most már ő is ingerülten.

Kulcs fordult a zárban, résnyre nyílt az ajtó. Az asszony előbb kidugta fejét, villámgyorsan körbenézett, és csak utána engedte be férjét a lakásba.

– Mi az ördög ütött beléd? – támadt a férjre, amint az ajtó becsukódott. – Jó,

kis inoxszín felvevőt, a szemüveg mögött a bágyadt pillantás megkeményedett.

– Kezdjük azzal: mióta élnek itt, a lepusztult külvárosi telepen?

A fiú helyett – egymás szavába vágva – felelt Mária az ajtóból és az ágy mellett álló képviselő.

– Van munkája? Ott érte hátrányos megkülönböztetés a származása miatt?

Ezúttal Borsodi vitte a szót, felvázolva a kétezer éves város romaságának szociálpolitikai helyzetét, ám a nő fejmozdulata megakasztotta a szóáradatot.

Végre, Kristóf is válaszolhatott. Röviden beszámolt textiles pályafutásáról. Mária ekkor tudta meg: munkanélküli lett a fia. Keserűen felsóhajtott. Az újságíró szeme megvillant, a magnó mellé elővette börmappában tartott jegyzeteit. Néhány mondatot írt bele.

– Lakatos úr! A hűgait korábban is zaklatták a børszínük miatt? Mit tud erről?

– Ezt tőlük kérdezze, asszonyom – a fiúnak szaggatni kezdett a feje, kezével vadul masszírozta halántékát. Amber Katalin ismét írt néhány sort a füzetbe.

– Kérem, mondja el: mi történt aznap este a jazz fesztiválon?

Kristóf akadozva beszélt, ezért többször Teréznek kellett kiegészíteni. Amikor a külsikátorban történetekhez ért, az asszony váratlanul közbe kérdezett:

– A támadók szkinhedek voltak, vagy gárdisták? Egyenruha volt rajtuk? Árpád-sávós kítűző?

A fiú nem adott határozott választ, a homályban rosszul látta őket, a szavaik összefolytak elméjében a verés okozta sokkal és fájdalommal. Az újságíró elégedetlenül rakta félre a mappát. Keresztbe vetett lábán összekulcsolta a kezét. Látszott, kérdezne még valamit, de

inkább mosolyt erőltetve így szólt:

– Fiatalember, ez bátor tett volt! Büszke lehet önre az egész romatársadalom!... A tömegeből, a magyarok közül, kapott segítséget?

Kristóf széttárta karját, a hegekre mutatott a fején. Amber Katalin megértően bólintott.

– Semmire sem emlékszik az attak utáni eseményekből – ezt még utósor az felvevőnek mondta, majd kikapcsolta.

– Köszönöm az interjút! A kedves Lakatos család és Borsodi képviselő úr türelmét!

Kristóf, amint elcsitult a lárma, kimerülten terült el az ágyon. Észre sem vette, mikor lépte át az álom határát. Az orrát gyomorkorgató illat csiklandozta. A konyhában Mária dolgozott. Körötte feltűrt ujjú otthonkában Hajni sürgölődött. „Késő délután van! Meddig durmolhatam?”

– Fiam feküdj vissza! A doktor azt mondta, sokat kell pihened, amíg lábadozol!

– Milyen jó illat! Mi sülsz, csajok?

– A kedvenced, de legalább a hokedlire ülj le! – Mária szitaszerű „aurája” a konyhában határozottan élénkebb színű lett. A húga egyszerűen „lángolt”! Megfájdult a feje, ha sokáig nézte. Ennek nem akar vége szakadni... Elfordult a mosdótál felé, ahol a bőrös combot az anyja tisztította. Mária fát és szenet hozott a tűzre. Az összegöngyölt, zsineggel kötözött húsról Kristóf kergette el a legyeket. Hajnalka a lábában zsirt forrósitott, ebben forgatták a combot. Mária kőménymagot szórt rá és meglocsolta száraz asztali borral. Teri is előkerült a szomszédból, jutalmul „nem szeretem” munkát kapott: megpuccolt egy fej fokhagymát, de felvagosni nem volt kedve, egészben bele-

dobta. Közben a másik öntöttvas lap is átforrósodott. Kevés vízzel felöntve a húst, Hajnalka lefödve tette a sütőre. Teréz új frizuráját kendővel takarta, s néha beledöfködött a combba; amikor elég puhának találta levette a tetőt, s hagyta, hogy készre süljön. Kellemes illat lengte be az egész házat. Mária levette a ropogós, bronz színt kapott húst, a zsírt külön tálba öntötte. Hajnalka lisztet hintett hozzá pirította, majd pohárnyi vízzel felöntve még forralta keveset. Teri a tört krumplit és a párolt káposztát melegítette. Az asztalon Kristóf csinált helyet. Középre került a fölszeletelt, sűrű páccal leöntött pecsenye, mellé köretnek burgonya és a káposzta.

mairi

Végigaludta a délelőttöt. Arra ébredt: a derengő fényben is homályos ablakot nézi. Nehezen tápáskodott fel. Gyomrát a tegnapi lakoma nyomta. Nem voltak ilyen bőséghez szokva.

„Jelentkezniem kell a munkaügyi központban! Orvoshoz küldenek a látomások miatt. Mit írnak az egészségügyi kártonomba: hallucinál? Bedilizett cigány?! Soha nem lesz becsületes munkahelyem!”

A házban egyedül volt. Az anyja dolgozott, a húgai iskolában voltak. Visszazuhan a dohos ágyneműre, szemét a hulló vakolatú plafonból kilátszó nádfoltra szegezte. Keresztes pók bújt elő: házilég keveredett a hálójába. A nyolclábú sebesen közelített a vergődő zsákmányhoz... Kristóf ismét elaludt.

Mária keltette fel. Ragyogó szeptemberi délután volt. A telepről többen tolongtak a szűk konyhában. Körbejárt a pálinkás üveg.

A fiú elkapta a szobáján átitanni készülő Terit.

– Mit ünnepelnek? Valakinek születésnapja van?

– Ne hülyéskedj, Krisz! A reggeli újságban megjelent címoldalal cikket éltetik. Szemükben a hónap roma hőse vagy, megmentetted a húgod becsületét, szembezállva a csöcselékkel! Amíg húztad a lóbört, itt volt Borsodi is. Mondta: egy pesti alapítványtól anyagi támogatást kapunk! Fura nevük van: „tarkamagyar”. A pénzből tavasszal megjavítatjuk a tetőt!

– Csak ez hiányzott! Megszűnik a munkahelyem, szétrúgják a fejem, most meg sztarolnak! Ha tudom, ekkora a felhajtás, nem beszélek azzal a nővel!

– Ne keseregj, lúzerkém! Lehetne rosszabb is! Anyut rég láttam ennyire boldognak!

– Hajni még a gimiben van?

– Szerintem, hazajött. A suliban kitört a botrány: a köcsög Tomit fegyelmeivel kirúgták! A zsaruk is rászálltak. Nővérekemen nem látszik, hogy szétvetné a boldogság...

– Az osztálytársak mindig a pórul járt csibész pártjára állnak.

– Nem itt a gond! Pasi szaga van a dolognak...

– Ne viccelj! Hajni és a fiúk... Inkább a zongorába szerelmes!

– Pedig, ismered a delikvenst. A jóképű melák, az exfönököd... Nővérekém az első pillanattól oda van érte! Amíg a korházban lábadoztál randiztak. Zoltán nagyon berágott a Lakatos családra. Az elvbarátai lehordták a cikk miatt. Szerintük gyalázta az újság a hazafias mozgalmukat. Agyrém ez a politika! Egész normálisnak tűnt az a csávó!

– Pletykálták a gyárban, hogy Walter a

ízében remegve. Még mindig félve lapult a boltmélyedés sarkába, nyakát behúzta, két karját fázósan összefonta mellkasán. Lehorgasztotta fejét, úgy nézett fel a prémbe burkolt férfire, riadtan, ellenségesen. Alacsony, véznára fogyott ember volt. Most, hogy a lehámlott pokróc már nem védte, hideg rázta, mint a lázas beteget.

– Gyerünk, ha mondom! A végén még engem is megvesz az isten hidege.

A férfi végre kilépett a boltmélyedésből. Déryni Ákos egy karlendülettel mutatta az irányt. Lassan haladtak a kapuig, a hajléktalan tétovázva megállt, mint akit csábít valami, mégis tart attól, hogy törbecsalják. A kapu előtt hátramaradt, tisztos távolból szólalt meg először.

– Forralt bor, he? – Rekedtes, nyögős hangja volt.

– Az hát. Na, jöjjön már!

A lépcsőházban melegebb volt, de még itt is, mintha füstöt eregetnének, áradt szájukból a fagyos pára. Déryni Ákos a neonvilágítás erősebb fényénél tüzetesebben szemügyre vette újdonsült védencét.

A férfi nyeszlett felsőtestét kopott, feslett bélésű fekete dzseki takarta, pipaszár lábait megállapíthatatlan színű mackónadrág. Fejét és füleit zöld kötött sapka védte a hidegtől, gémberegett ujjai mocskos kendő alól feszültek görcsbe. Mindkét lábfeje rongyokba bugyolálva, csak sejteni lehetett a rongyok alatt valamiféle cipőt.

Azonkívül ez az ember mosdatlan volt.

Déryni Ákos orrát erősen irritáló savanykás bűz csapta meg, amitől hátrált egy lépést és leplezetlen undort jelző finctorba rándult az arca.

Ebben a pillanatban megbánta, amire vállalkozott. Lázasan törte fejét, miként szabadulhatna ettől a tehetől, amit ilyen meggondolatlanul a vállára vett. Nem is értette, mi fordulhatott meg az agyában, hova tehetete józan esztét, amikor meginvitálta ezt az emberi roncsot, aki iránt most még csak szánalmat sem érzett. Felmerült benne, hogy útjára engedi, még magyarázattal sem tartozik. Ugyan mit kéne magyarázkodni egy ilyen féregnek? Mégis úgy érezte, bármiként küldené is el, akár kérlelve, akár erélyesen parancsolva, az már megalázó mentegetőzés. Márpedig akkor dőljön össze a világ, amikor egy ilyen alak előtt fogja exkuzálni magát.

– Eh, most már mindegy – hessegette el magától az ingerlő gondolatait. – Adok neki egy bögre forralt bort, talán egy szendvics is akad a hűtőszekrényben, meg előkerítem azt a régi télikabátot, amit már amúgy is ki akartam dobni. Valamelyest az is védi. Aztán...

Fogalma sem volt, hogy mi következik azután.

Megeszi a szendvicset, megissza a forralt bort, egy kicsit átmelegszik, és mehet isten hírével. Ad neki még párszáz forintot, és...

Mire jó párszáz forint ebben az istenverte, csikorgó hidegben? Ezt majd még kitalálja.

Beszálltak a liftbe, s most Déryni Ákos volt az, aki a sarokba bújt az orrát facsaró bűz elől menekülve.

A lakás ajtajában kihúzta zsebéből a kulcsot, s már majdnem bele is illesztette a zárba, amikor meggondolta magát, és csöngetett.

Az ajtót egy fiatal, harminc év körüli nő tárta szélesre, s mintha lépcsőház

Bányai Tamás

Forralt bor és jó meleg

Dérnyi Ákossal madarat lehetett volna fogatni. Jutalmat kapott és még elő is léptették. Csakhogy a madarak eltűntek fészkeikben, vagy tovaszálltak délre a farkasordító hideg elől, amely megdermesztette az egész országot. Ákos is felvette magára szőrmével bélelt nagykabátját, meleg sálát tekert a nyaka köré, kucsmát húzott a fejére, vastag kesztyűt a kezeire, mielőtt kilépett az értekezletnek helyet adó épületből. A jég hideg északi szél még így is megtalálta ruházatainak réseit, csípett a kabát alatt, marta fejét a kucsma szélén. Összehúzta hát magán a kabátot, amennyire csak tudta, és sietős léptekkel indult hazafelé. Kocsiját nem használta aznap, a jeges utakon kockázatos lett volna hajtani a drága járművet. A legnagyobb elővigyázatosság mellett is előfordulhat koccanás. És ha még csak koccanás!

Sietsége ellenére is óvatos volt, következetesen a lába elé nézett, nehogy megcsússzon a jégburkolta járdán. Az utcai lámpák fénye megvilágította az utat, de ott, ahol árnyék vetődött a járdára, elég egy vigyázatlan lépés, máris kitöri kezét vagy lábát. A bérház közelébe érve tekintett csak fel, akkor is csak azért, ég-e a villany a harmadik emeleti lakásban, ahol végre az otthon melege várja. Egy pillanatra, inkább szokásból, mint tudatosan megállt, félrefordította fejét, ellenőrizni a mellékutca sarkán parkoló autóját. Elégedetten nyugtázta, hogy a hófedte autó érintetlenül áll ott, ahova legutóbb leparkolta. Hó és jégréteg védte a kocsit idegen kezeiktől.

Pillantása a lehúzott redőnyű üzletre tévedt, s ekkor vette észre annak beugrójában azt a rongykupacot, amiről úgy vélte, valaki odavetett mocskos gönchalmaza. Bosszankodva csóválta fejét, még szerencse – gondolta –, hogy nem az autójára hányták ezt a szemetet a ház előtt álló kuka helyett. Folytatni akarta útját, amikor a gönchalmaz előbb megmozdulni látszott, majd egy emberi ábrázat bukkant fel két rongydarab között.

Dérnyi Ákos közelebb lépett. Beesett szempár tekintett rá a rongyok közül, riadtan, ahogy kelepcebe esett és menekülésre képtelen állat néz fel a csapdát állító vadászra.

– Hé, jóember! Mit csinál itt? – kérdezte Dérnyi Ákos megrökönyödvé. – Csoda, hogy nem fagyott még meg. Csak nem itt akarja tölteni az éjszakát?

Nem kapott választ, csak a piszkos szövethalom rándult meg, amint a borostáskepű, beesett arcú alak védekezőképpen összébbr kucorodott.

Dérnyi Ákos cipője orrával megbökte a rongyhalmazt.

– Hallja! Itt fog kihűlni egy órán belül. Nem talált magának jobb helyet?

Erre sem érkezett válasz. A cipőorr ismét böködni kezdett.

– Gyerünk, jóember! – förmedt a megrémült alakra. Aztán, egy hirtelen ötlettől vezérelve enyhültebben folytatta: – Na, tudja mit? Jöjjön velem! Kap nálam egy pohár forralt bort, az átmelegíti, a többit majd meglátjuk.

Hosszas unszólásra az alak megmozdult. Hogy a redőnybe kapaszkodva feltápáskodott, két rojtos, szakadozott pokróc hullott a földre. Aztán ott állt Dérnyi Ákos előtt a hajléktalan, minden

Gárda tagja. De nem jár abban a nyilasforma hacukában, az üzemben sem agítált soha. Ha így van, elhiszem, hogy nem tetszett Amber asszony cikke! Nem fogok krokodilkönnyeket hullatni! Hajnának megjön az esze: ezek a sárgahajúak fagyulölők! Lenézik őt is! Keressen egy rendes roma srácot, azzal boldog lesz!

– Többről van szó! Szerelmes. A férfi megmentette...

– Erre sem emlékszel? A Borsodi szólt, ne mondjak erről semmit az újságíróknak: Walter csapott szét a támadóitok közt. Hajni, hiába kiabált segítségért, senki nem akarta elveretni magát egy cigány miatt. Zoltán akkor keveredett elő a presszóból. Bátyó! Ilyet csak a Segal-filmekben láttam: perc alatt földre küldte a szemeteket! Mire a zsaruk előkerültek, ki volt ütve mindhárom!

Kristóf elnehezült fejét a kezében tartotta. Igen! Megszólalt az ájulás előtt hallott hang. Azért volt ismerős! Zoli mentette meg őket, erre lerasszisztázta...

Jozsó bá – a szomszédjuk – nézett be vidáman. Nagyon kurjantva átölelte a fiút, aki nem tudott elhajolni a szeszgőzös lehelet elől. Az öreg romát meglepő „fénykoszorú” keretezte. Rekedt hangon szólt:

– Figyelj, te hős! Anyád a nagyobbik húgodat keresi. Segíteni kéne a konyhában: vargánya leves készül, ünnepi vacsora!

Kristóf kérdően Terire nézett.

– Előbb még a szobában gubbasztott. Nincs ott?

– Onnét jövök: kámforrá vált! – vakarta meg ősz üstökét Jozsó.

– Bebuszozott a városba, a főzni valóként.

– A’ nemjő! Az öltönyös úri cigány azt

mondta, sáskaföldről senki se flangáljon most arra. A szkinhedeket felpaprikázta az országos botrány!... Hová indulsz, gyerek!

– Vissza kell hoznom! Egyedül baja eshet! Járóbeteg vagyok, nem?!

– De úgy tudom, ágyhoz kötött! A devla vágjon belé! Ha az anyád megtudja, szíjat hasít a hátadból!

A buszmegállóban senki nem várakozott a lányon kívül. A büszke tartású Lakatos Hajnalka behúzott nyakkal, elkeseredetten ácsorgott. A „fény” körötte pislákoló zsarátnok. Rossz volt ránézni. Szemei vörösben úsztak. Elfordult a bátyjától, amikor az megérintette a vállát: felzokogott.

– Nem jön el többé! Gyűlölni fog engem!

– Szedd össze magad, lány! Ne borulj ki itt az utcán!

– Nem értesz semmit! Érzéketlen tuskó vagy, mint a többiek!

– Értem én... A fenébe! Belezúgtál egy magyar gárdistába!

– Utálsz? A mama mondta: soha nem voltam közetek valój!

– Dehogy utállak! A húgocskám maradsz, számíthatsz rám! Mint régen! Beszélek anyával: piás volt, amikor megsértett. Aztán a szőke hercegeddel...

– Köszönöm, Krisz!... Az igazság az: felhívtam Zolit. Vele találkozom. Talán meg tudjuk beszélni... A hangjából éreztem, elkeseredett!

– Egyedül nem mész sehova! Vadásznak a fajtánkra! Elkísérlek.

– Beteg voltál...

– Csönd! Vagy erővel hazaviszlek!

Az Ikarusz lassan pöfékelt a színes pannelházak közt, a belváros szűk utcáin. Hajnalka idegesen tördelte kezét.

Elhagyták a kertváros zöldellő udvarú családi házait. Az utolsó megálló a kukoricatábla szélén volt. Magányos alak magasodott ki a tengeriből. Ruhája egyszerű farmernadrág, testére feszülő fehér póló. Kristófot izgatót várakozás kerítette hatalmába; arról is megfeledkezett, hogy Walter körül nem „látja” az aura villódzását...

A húga remegő térdekkel sietett a férfi felé: aki szó nélkül megfordult, s a földúton ellépdelt. A lány követte. Kristóf nem ismert rá erős akarátú testvérére! Mint akit kötéllel húztak, kullogott a férfi háta mögött. Kényelmetlenül érezte magát. Nem tudta eldönteni, kövesse vagy várja a megállóban őket. Megbízott Zoltánban és Hajnalkában is. De...

Egy kis idő leteltével fogta magát – átugrott egy traktorkeréknyi pocsolót –, s a köves úton nyomukba eredt.

Az ösvény kiszélesedett; a piros terméstől roskadozó sombokor előtt talált rájuk. El sem téveszthette őket. A lányból áradó ragyogásban eggyé olvadt a pár! Barna karok fonódtak a férfi derekára. Zoltán gyengéden átölelte Hajnalka vállát. Kristófot elbűvölte a látvány, szólni sem tudott. Nem érdekelt, valóság vagy hallucináció, amit lát.

óm

A "fényből" mély hang szólt:

– Édesapám katolikus német családba született. A munka és Isten szeretetére nevelték. A kommunizmusban vallását csak titokban gyakorolhatta. Így maradhatott meg a munkája. Keserűségét italba fojtotta. A delírium idején, a szűkszávú ember nyelve megeredt: különös álmairól mesélt. Végláthatatlan pusztában kóborolt, társait keresve, idegen

öltözékben és ősi fegyverzetben. A két-ségbeesését a kopár égnek kiáltotta: oly idegen volt. Körötte napégette róna: éhség és szomjúság hona. Fölötte köröző keselyűk.

...Gyermekkorom óta gyűlölöm a Napot: a szíveket felforraltót, alkoholszagot árasztót.

Amióta ismerlek: a Nap balzsamként kényeztet! Örökkévaló szerelem zöldjéből serkent termékeny gránátalmafa vagy nékem: Hajnalka.

Lágy hang válaszolt:

– Édesapám csinos ember volt. Az ősök szépsége kelt életre benne. Anyám rajongott érte, csüngött minden szaván, kiolthatatlan szerelmével gyerekek sorát szülte, mégsem tudta megtartani. A csalódás tette az ital rabjává. Mikor elvesztette idősebb gyermekeit, lelkében elpattant a józanság húrja. Alkoholmámor utáni éjszakában a felkapcsolt villany alatt nyögve ült, a magány hidege rázta, s szörnyeket látott, suhanó vérszívók szárnyait a törött ablak előtt. A család ott kuporgott mellette, fogta reszkető kezét, a csupasz izzó lidércfénye alatt...

...Gyermekkorom óta félem az alkony eljöttét, mert ha kialszik a fény, előbújnak az ördögök.

De, amióta ismerlek Téged: az éj sötét erdő gyantaillatát árasztó el nem múltó vágy! Az est ónixleple mögül beteljesült szerelemről sutogó szél vagy nékem: Zoltán.

Kristófot fájdalom töltötte el; fejét tenyerében tartva. Ilyen rohama azóta sem volt, hogy magához tért az ájulásból... Szemhéján átfolyt a „fény”. A kínra se figyelve, fölnézett, de nem látta az

egymást átölelve álló párt!

Szédült, a gyomra kavargott. Nem tartott sokáig, felnyitotta a szemét. Gomolygó ködben ült, csillámló cseppek súrolták az arcát. A fény olyan volt, mintha tejuvegen keresztül nézné a világot. A józanság maradékával sutogta:

- No, nem! Csak az UFO hiányzik, ami elviszi őket...

2008.12.09.

A szanszkrit szavak fordításai:

pradzsalpaha: haszontalan beszéd

maitri: önzetlen szeretet

óm: betűkombináció, a hindu világnézet jelképe, az örök idea jele

Sárközi Árpád

Imádkozó sáskák

Nézd ott fent az ág hegyén
Az imádkozó sáskák raját
- Jól látszanak -
Mily állhatatosan néznek az égre!
Kérdezik az Urat:
Hogyan tovább?
Merre?
Felfalták a lombot maguk körül!

Boér Tamás

Zivatar

az égi pára összeforr
sóhajod dübörgése
felhasítja az eget

de hová hull az eső
az azúri-üvegből?

olyan mint búcsúzáskor
a ledermedt pillanat
ha menni készülünk

de ott hol az ég
tisza bársony
szemem könnye zivatarba fordul

s ott hol az ég
tisza bársony
szemed könnye örökkön szivárvány

Ősszel

Már az utolsó fürtöket szedik...
A fák lefejezve állnak.

Szikkadt falevelek kergetőznek a ködben,
a föld feletti szél medréből kifróccsen.

Olyan kihalt most a táj –
már érezni az erdő illatára
csöppent téli pára-
szagot.

Füst fonja át a lenyugvó Napot.

S vemhesen a felhő ha
elfolyt magzatvizéből esőt szül,
a rét felett az ég kék haja
nyirokban ázva megszől.

Elalusznak csendben a nyáririvágok.